

Vytautas Navaitis: "Rekordų knyga - galimybė pakeisti gyvenimą"

2014-08-23, 14:01 **Andromeda MILINIENĖ**

Vienas naujausių Lietuvos rekordų knygoje įregistruotų faktų - pasiūta didžiausia ir ilgiausia tautinė vėliava: 3000 kv. m ploto, 1000 m ilgio ir 3 m pločio. Šiandien Baltijos kelio 25 metų sukakties proga ji bus išskleista sostinėje prie Baltojo tilto. Šį, kaip ir daugybę kitų mūsų šalies rekordų, užregistravo agentūra "Factum", kuriai vadovauja **Vytautas Navaitis**.

V. Navaičiui reikšmingiausi rekordai yra susiję su Lietuvos nepriklausomybe, tačiau į jo tvarkomą Rekordų knygą gali patekti ir ilgiausi plaukai, didžiausia daržovė etc. Netrukus pasirodys ir atskira Lietuvos vaikų rekordų knyga, kurioje išvysime didumo, mažumo, aukščio, ilgio, ištvermės bei kitus rekordus.

"Patekti į rekordų knygą nėra sudėtinga. Reikia pateikti tiek įrodymų, kad po to jūs pats nebegalėtumėte to paneigti", - sakė pokalbininkas.

Kiek laiko jau registruojate Lietuvos rekordus ir kiek jų iš viso yra? Kiek esama kategorijų?

Rekordų registravimo pradžia vadinčiau 1985 m. vasarą. Tuomet, išstudijavęs Gineso pasaulio rekordų knygos struktūrą ir rekordų registravimo taisykles, pagal ten buvusio turinio, įvairių enciklopedijų ir žinytų pavyzdžius susidariau būsimosios Lietuvos rekordų knygos turinį - jos skyrius ir poskyrius. Ant skaičiavimo mašinoms skirtų kartoninių kortelių, vadintų perfokortomis, pats pradėjau užsirašinėti įvairiausius faktus ir jų skaitines reikšmes, arba kaip dabar vadiname - rinkti informaciją apie pretendentes į rekordininkus. Kortelės patogios tuo, kad rekordų tekstus buvo lengva keisti, neišardant pasirinktos sekos. Duomenų ieškojau įvairiausiuose informaciniuose, statistiniuose, enciklopediniuose bei periodiniuose leidiniuose, tariausi su specialistais.

Rengiant Lietuvos rekordų ir Lietuvos vaikų rekordų knygas neišvengiamai kyla informacijos atrankos klausimas - kuriuos faktus įtraukti į knygą ir kokią informaciją apie juos pateikti. Pirmenybę teikiame naujiems ir patikrintiems faktams, todėl atsakyti, kiek dabar jų yra iš viso, sudėtinga - tokia apskaita nevedama, o kategorijų, gal tiksliau knygos skyrių, skaičius kinta priklausomai nuo informacijos kiekio.

Apie Lietuvos vaikų rekordų knygą galima atsakyti tiksliau. Joje yra ir, manau, visada išliks 10 rekordų skyrelių, tai - didumo, mažumo, aukščio, ilgio, didžiausio skaičiaus rekordai, ištvermės, greičio, jaunumo, rekordiniai rinkiniai ir kolekcijos bei kiti rekordai.

Kuris iš visų iki šiol įregistruotų rekordų jums pačiam atrodo svarbiausias, reikšmingiausias? Kuris - gražiausias, keisčiausias, juokingiausias?

Be abejo, reikšmingiausi rekordai susiję su Lietuvos nepriklausomybe. Didžiausia pasaulyje peticija su 5 218

520 parašų siekta, kad Sovietų Sąjunga pripažintų Lietuvos Nepriklausomybę. Parašų rinkimo akciją pradėjo Lietuvos Laisvės Lygos Tautinės tarybos lietuviškajai išėivijai įgaliotasis atstovas Algirdas Statkevičius 1988 m. gruodžio 22 d. Melburne (Australija), paskelbęs tam skirtą pareiškimą.

Ilgiausia rankomis susikibusių žmonių grandinė buvo daugiau kaip 600 km ilgio. Ją 1989 m. rugpjūčio 23 d. sudarė apie 1,5 mln. žmonių. Ji nusitęsė per 3 Sovietų sąjungos okupuotas ir aneksuotas valstybes - Lietuvą, Latviją ir Estiją, keliu Vilnius-Ryga-Talinas. Ši "Baltijos kelio" akcija įvyko 50-mečio sukakties dieną, kai Sovietų sąjunga ir Vokietija (1939 m. rugpjūčio 23 d.) pasirašė nepuolimo sutartį ir slaptąjį protokolą. Akcija buvo pareikštas protestas dviejų valstybių slaptajam 1939-1941 m. Europos pasidalijimo sandėriui - vadinamajam Molotovo-Ribentropo paktui.

Kiek žmonių buvo susirinkę Lietuvos teritorijoje?

Lietuvos teritorijoje "Baltijos kelio" akcijoje dalyvavo apie 785-810 tūkst. žmonių su daugiau kaip 60 tūkst. automobilių. Maždaug 425-510 tūkst. akcijos dalyvių buvo apie 204 km ilgio kelyje Vilnius-Latvijos siena, o kiti - apie 300 tūkst. - dėl transporto kamšties nepasiekę numatytos vietos sudarė "Baltijos kelio" atšakas.

Daugiausiai Lietuvoje parašų - apie 1 800 000 - su reikalavimu artimiausioje Sovietų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos sesijoje nesvarstyti sovietinės konstitucijos pakeitimų ir papildymų, nes jie ribotų sąjunginių respublikų ir tautų teises, beveik per mėnesį surinko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis.

Apie gražiausius, keisčiausius ir juokingiausius atsakyti negaliu - nėra matavimo vienetų jiems apibūdinti...

Kas skatina žmones veržtis į Rekordų knygą? Ar procedūra labai sudėtinga?

Rekordų knyga - tai žmonių galimybė save pateikti kitaip, o kartais pakeisti gyvenimą. Pavyzdžiui, vienas brazilas, išauginęs didžiausią pasaulyje moliūgą ir gavęs tai patvirtinantį Gineso diplomą, pardavė jo sėklas ir tapo milijonieriumi. Tikiuosi, tokių pavyzdžių atsiras ir Lietuvoje.

Patekti į rekordų knygą nėra sudėtinga. Reikia pateikti tiek įrodymų, kad po to jūs pats nebegalėtumėte to paneigti. Paprasčiau tariant, reikalingi liudytojų patvirtinimai, nuotraukos bei vaizdo įrašas. Rekordų registravimo taisykles galite rasti www.rekordai.lt.

Kalbant apie fizines, intelektualines žmogaus galimybes, ar galėtumėte įvardyti kelis pavyzdžius, kurie iliustruotų, kad jos - beribės, iki galo nepažintos?

Fizines galimybes geriausiai iliustruoja mūsų sportininkai - pasaulio ir olimpiniai čempionai. Intelektualinių galimybių vienas iš rekordų yra "Daugiausia iš atminties užrašė konstantos ? skaitmenų" - 4561 begalinės dešimtainės neperiodinės trupmenos skaitmenį - užrašė intelektualiai gabių mokinių papildomo ugdymo mokyklos "Fizikos olimpas" mokinys Valdas Eimontas, minint Tarptautinę ? dieną 5-ajame Lietuvos ? čempionate 2012 m. kovo 14 d. Vilniuje.

Jauniausias profesorius - 23 metų amžiaus Zigmantas Revkovskis.

Daugiausia mokėjo kalbų - 23 kalbas - poliglotas profesorius Andrius Novodvorskis.

Jauniausia knygos autorė - 8 metų 3 mėnesių 18 dienų amžiaus - Indrė Musteikytė iš Traupio (Anykščių r.).

Vyriausias knygos autorius - 99 metų 10 mėnesių 14 dienų amžiaus - vilnietis Viktoras Ašmenskas.

Kokie įdomiausi mūsų šalies rekordai yra patekę į pasaulinę Gineso rekordų knygą?

Pateikiančių panašų klausimą prašau išvardinti neįdomiausius rekordus, o visi likusieji bus įdomiausi. Galiu paminėti, kad dabar Gineso pasaulio rekordų knygoje yra 18 Lietuvos ar su Lietuva susijusių rekordų.

Kokiais rekordais šiemet jau spėjo nustebinti klaipėdiečiai?

Šiemet klaipėdiečiai kaip rekordininkai dar nespėjo pasireikšti, bet su Klaipėda siejamas didžiausio kruizinio laivo atplaukimas į Lietuvą.

Pamario krašte registruotas ilgiausios vidaus vandenų laivų vilkstinės rekordas. Ją sudarė 72 laivai, o jų bendras ilgis buvo 580,65 m. Ši vilkstinė plaukė "Nemuno deltos laivų parade 2014" iš Uostadvario (Šilutės r.) į Kuršių marias 2014 m. gegužės 24 d.

Pasaulio Gineso rekordų knygoje registruojami jauniausi programuotojai, koledžo dėstytojai, jogos mokytoja ir taip toliau... O Lietuvoje? Kokie yra jauniausi rekordininkai? Ar tarp jų esama klaipėdiečių?

Pirmoji iš Lietuvos vaikų, įrašytų į Pasaulio Gineso rekordų knygą, yra Kristina Stragauskaitė iš Skirmantiškių apyl. (Raseinių r.). 1989 m. balandžio 7 d., kilus namuose gaisrui, ji buvo 4 metų 8 mėnesių ir 7 dienų amžiaus. Pradėjusiame liepsnoti name mergaitė nesutriko, iššoko pro langą, esantį maždaug 2 m aukštyje, atrakino iš išorės duris ir įėjo į degantį namą, išvedė jaunesnįjį broliuką ir išnešė sesutę. Už drąsą ir sumanumą gelbstint iš ugnies mažamečius vaikus K. Stragauskaitė apdovanota medaliu "Už narsumą gaisro metu". Taip ji tapo jauniausia pasaulyje apdovanota valstybiniu apdovanojimu ir įrašyta į Gineso pasaulio rekordų knygą. Šis ir kiti Lietuvos vaikų rekordai pateikiami Lietuvos vaikų rekordų knygoje, pasirodysiančioje knygynuose rugsėjį. Tai bus pirmasis leidinys apie nepaprastus, nuostabius ir netgi iš pirmo žvilgsnio neįtikimus Lietuvos vaikų ir jaunimo iki 18 metų laimėjimus. Tai Lietuvos vaikų išskirtinių, trumpai ir linksmi aprašytų pasiekimų, vadinamų rekordais, knyga. Ji gausiai iliustruota spalvotomis nuotraukomis. Skaitant, kaip kiti tapo rekordininkais, vaikams kils naujų sumanymų ir tuomet jie atskleis savo sugebėjimus, o norėdami pagarsinti savo gyvenamąją vietą - miestą ar kaimą, išsiugdys meilę savo Tėvynei. Šioje knygoje rasite ir klaipėdiečių vaikų rekordų aprašymus.

Ar faktų registravimas - pagrindinė ir vienintelė jūsų veikla, ar tik hobis?

Daugėjant informacijos apie galimus rekordus, teko vis daugiau laiko skirti šiai veiklai, o susiklosčius aplinkybėms, tai tapo pagrindiniu užsiėmimu.

Kodėl jūs tai darote?

Darau tai dėl to, kad žinotume, kas Lietuvoje didžiausias, aukščiausias, storiausias, mažiausias, ilgiausias ir visoks kitoks -iausias, kad nebūtų su nuostaba, kaip sensacija, pateikiami užsienyje pasiekti menkesni rezultatai, kai Lietuvoje turime daug įspūdingesnių.

Kartą vartydamas kažkurį "Švyturio" žurnalo numerį, "Įvairenybių" skyrelyje perskaičiau apie Prancūzijoje sugautą 42,6 kg svorio šamą. Žinutė buvo pateikta kaip sensacija. Taip, tai - neeilinis laimikis, bet tuomet jau buvau girdėjęs, neva Lietuvoje kažkada buvo sugautas didesnis šamas. Po to ilgai sukau galvą, kodėl mes taip

žavimės gerai išreklamuotais, bet menkesniais laimėjimais užsienyje ir kodėl nevertiname to, ką turime Lietuvoje. Deja, neturėjau tokių galimybių kaip seras H. Byveris(Gineso pasaulio rekordų knygos įkūrėjas), ir į jokių ekspertus ar agentūras, kad surinktų duomenis apie įvairiausius Lietuvos rekordus, nesikreipiau. Bet ir kreiptis niekur negalėjau, nes tuo metu Gineso pasaulio rekordų knyga, kaip neatitikusi komunistinių idealų, nuo visuomenės buvo slėpta specialiuosiuose bibliotekų fonduose (tai fondai su spaudiniais ir dokumentais, kuriuos skaityti galėjo tik asmenys, gavę specialius leidimus). Dabar galime pasakyti ne tik koks šamas, bet ir kokios kitos žuvys sugautos Lietuvoje yra didžiausios.

Kokių dar turite pomėgių, kuo dar mėgstate užsiimti laisvu laiku? Ar pats esate "rekordininkas" kurioje nors srityje?

Kadangi užsiimu kolekcionavimu, tai rekordų registravimas tapo savotišku rekordų kolekcionavimu. Ši "kolekcija" tampa prieinama visiems - išleistos knygos, o naujausi rekordai keliami į internetą. Dabar ten yra daugiau kaip 1460 nuotraukų ir 227 vaizdo įrašai.

Savų pasiekimų rekordais nevadinu, nes, kaip minėjau, net nesuskaičiuota, kiek rekordų jau registruota.

Faktų rinkimas, konkretumas, lakoniškumas... Spėju, kad pagal profesiją esate tikslųjų mokslų atstovas. Ar pataikiau?

Ne visai, bet sakykime, kad atspėjote. Baigiau Vilniaus politechnikumą, o po to dar tris aukštąsias mokyklas, ir visos - techninės pakraipos.

Koks buvote mokinys, kuo domėjotės vaikystėje?

Kadangi mokinys nebuvo labai pavyzdingas, tai ir pasigirti nėra kuo.

Kokie yra naujausi registruoti rekordai?

Naujausi rekordai tai - Jaroslavo Neverovičiaus, tapusio trumpiausiai buvusiu ministru rekordas. Atkreipkite dėmesį į rekordo pavadinimą - ne "dirbusiu", o "buvusiu" ministru. Po paskutinio paskyrimo Neverovičius ministru buvo 1 mėnesį ir 8 dienas. Jam iki panašaus rekordo tik ministro pirmininko kategorijoje dar toli. Albertas Šimėnas ministru pirmininku buvo apie 57 valandas.

Kitas rekordas - didžiausia ir ilgiausia tautinė vėliava. Ji jau pamatuota: yra 3000 kv. m ploto, 1000 m ilgio ir 3 m pločio. Kadangi valstybės vėliavos proporcijas reglamentuoja įstatymas, tai registruotas ne valstybės, o tautinės vėliavos rekordas. Ją pasiuvo ir rugpjūčio 23 d., Baltijos kelio 25 metų sukakties proga, Vilniuje prie Baltojo tilto išskleis jaunimo organizacija "Darbas".